

ВІДСТЕЖЕННЯ У ХАРЧОВОМУ ЛАНЦЮЗІ ТА ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ШВИДКОГО РЕАГУВАННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ЗГІДНО РЕГЛАМЕНТОВАНИХ СТАНДАРТІВ ЄС

Приліпко Т. М., здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності
181 «Харчові технології»

Керівник: д-р с-г наук, професор **Мерзлов С. В.**

Білоцерківський національний аграрний університет

Вступ. Безпека продуктів харчування є пріоритетом на всіх стадіях харчового ланцюга – «від поля – до столу». Відповідальність за безпеку продуктів харчування у першу чергу беруть на себе виробники та компанії харчового ланцюга. Відстеження у харчовому ланцюзі означає здатність здійснювати нагляд за продуктами харчування на всіх етапах виробництва та реалізації. ЄС випустив нові керівництва для полегшення відстеження харчових продуктів на територіях всіх держав-членів. Європейська Система Швидкого Реагування по Харчовій продукції була заснована з метою забезпечення контрольних органів і обміну інформацією щодо заходів гарантування безпеки продуктів харчування. Юридичною основою є Постанова ЄС 178/2002 [3].

Відстеження у харчовому ланцюзі – це частина системи, що забезпечує надання інформації про всі етапи виробництва та розповсюдження для будь-яких продуктів харчування. Системи відстежування становлять інтерес для споживачів як частина систем, які: гарантують безпеку харчових продуктів через систему повернення виробу. Системи відстеження становлять інтерес для уряду як частина систем, які: захищають здоров'я споживача шляхом вилучення продуктів харчування з продажу; допомагають запобігти шахрайству, коли аналіз автентичності не може бути використаний [1, 2]. Постанова встановлює систему швидкого реагування по харчовій продукції як мережу, в якій задіяні держави-члени ЄС, Комісія і Європейський орган з питань безпеки харчової продукції. Попереджувальні нотифікації відправляються, коли харчова продукція, використання якої пов'язано з ризиком, вже потрапила на ринок і коли необхідно вжити невідкладних заходів. Продукти, які підлягають попереджувальній нотифікації, відкликаються, або перебувають у процесі того, щоб бути відкликаними з ринку[3]. Встановлено, що найбільшу частку попереджувальних нотифікацій становили: риба – 168, м'ясні продукти – 123 та спеції – 103, а найменшу – мед – 18, горіхи – 19, крупи, продукти переробки зерна – 30. Інформаційні нотифікації стосуються харчової продукції, використання яких пов'язано із ризиком, але по відношенню до яких інші учасники мережі не повинні вживати невідкладних заходів, які було обстежено та визнано такими, що не відповідають стандартам на зовнішніх кордонах ЄС. Продукти, які підлягають інформаційній нотифікації, не поставляють на ринок, або вживаються всі необхідні заходи. Найбільшу частку інформаційних нотифікацій становили: горіхи – 759, фрукти – 168, риба – 168, спеції – 125, а найменшу – м'ясні продукти – 8, продукти для годівлі тварин – 24, пакувальні матеріали для харчових продуктів – 25.

Висновки. Відстеження та інформування в усьому харчовому ланцюгу є основою для забезпечення ідентифікації та належного керування всіма відповідними небезпечними чинниками харчового продукту на кожній ланці в межах харчового ланцюга.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів» №771/97 ВР (23.12.97 р.) та № 191-V від 24.10.2002 р. (В редакції Закону № 2809-IV від 06.09.2005 р.) та № 1778-VI.
2. ДСТУ ISO 22000:2007 Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга (ISO 22000:2005, IDT). – Київ: Держспоживстандарт України, 2007. – 30 с.
3. Директива 2001/95/ЄС Європейського Парламенту та Ради щодо загальної безпеки продукції. – 12 с.